

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἔξοχον παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὸν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν. Ὑπερβαίως καὶ ὑπὸ τοῦ Ὀλοκαυθέντου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωμα ἑριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΑ		ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΒΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ	ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐσωτερικὸς	Ἐξωτερικὸς	ΙΑΡΥΘΗ Τῶ 1878	Ἐσωτερικ. λεπ. 40 Ἐξωτερ. λεπ. 45
Κεφαλαίον δρ. 16.—	Κεφαλαίον δρ. 20.—	ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΑΣΤΩΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἁπλῶς λεπ. 40
Ἐξέμνητος > 8,50	Ἐξέμνητος > 10,50	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Τρίμηνος > 4,50	Τρίμηνος > 5,50	Ἐν Ἀθήναις, 6 Φεβρουαρίου 1921	Ὅδος Ἐδρικῶν δρ. 38 παρὰ τὸ Βασιλικόν
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἑτησίαν, Δολλάρια 4			Ἔτος 43ον.— Ἀριθ. 10
Περίοδος Β' — Τόμος 28ος			

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΛΟΝΤΗΣ [ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)
Μὰ ἂν ἦταν εὐτυχευμένους κί ὑπερήφανος γιά τήν ἐπιτυχία αὐτή, πού τήν χρώσταγε στήν ἀνδρεία τῆς στρατιῶνς του, ὅμως δέν ἦταν περισσώτερο ἀπό τόν πιό μικρό κί ἀπό τόν πιό νέο στρατιώτη του.

Ὁ Γιάννης πέταγε ἀπό τήν χαρά του. Ἐίχε λάβει τὸ βάπτισμα τοῦ πυρός.

Ἐβγαλε καὶ ξανάβαλε ἀδιάκοπα τὸ καπέλλο του, κί ἔβλεπε τὴ σφαῖρα πού ἦταν στήν κοιλιά του καὶ πού ὁ συνταγματάρχης τοῦ εἶχε πεί νά τήν ἀφήσῃ ἐκεῖ, γιά νά δείχνῃ σ' ὅλους πὺς εἶχε ἀντικρούσει τὸν ἐγκλήρο κατὰ πρόσωπο. Καμμιά παρασημοφορία, καμμιά ἀμοιβή δέν μπορούσε νάξίξη γιά τὸ Γιάννη ὅσο αὐτή.

Ἡ καρδιά του φούσκωνε. Τὸ μπαξιλο τοῦ κύρ-Νικόλα κί οἱ μακρυνές ὄρες πού βούταγε μπαμπάκινα φυτίλια μέσα σὲ κουβάδες γεμάτους κερὶ, ὄλ' αὐτὰ ἦταν μακρυνά, πολὺ μακρυνά.

Τὸ φαινόμενον πὺς πέρασε τὸ κατώφλι ἐνὸς καμουροῦ κόσμου, γεμάτου ἀστρά καὶ λαμπειῶν. Κατάλαβε γιά πρώτη φορά τὴ μαγικὴ δύναμη τῆς λέξεως **Δόξα**, πού οἱ φιλόσοφοι λένε πὺς εἶναι ἕνας κηπνός, ἴσως γιὰτὶ ἀναπνέουν σπάνιά τὸ μεθυστικὸ τῆς ἀρωμα καὶ γιά τὴν ὁποία ὅμως γενεὲς ἀνθρώπων σκοτώθηκαν ἀπὸ τότε πού ὑπάρχει ὁ πόλεμος.

Γι' αὐτὸ ὁ πόλεμος ὑπάρχει ἀπὸ τότε πού φάνηκε τὸ ἀνθρώπινο γένος!

Ἐβαλε κάτω τὸ ταμπούρλο του, ἀσθμαίνοντας ἀκόμα, μὲ τὰ ρούχα ἀνω-κάτω, τὰ μαλλιά ἀνακατωμένα, ὅταν ἔνοιωσε νά τὸν ἀγκάλιαζον δύο παχουλὰ χεράκια. Ἦταν ἡ Λίτσα, πού κατακλίτικη ἀπὸ τὴν χαρά τῆς, τὸν ἀγκάλιαζε μ' ὄλη τῆς τὴ δύναμη.

— Ἄ! Γιαννάκη μου, πὺς εἶχα φοβηθεῖ γιά σένα, πὺς εἶχα φοβηθεῖ!

— Ὅπως κί ἐγώ, Λιζέττα, πού ὅσο κουνοῦσα τὰ ταμπουρλόξυλά μου, φοβόμουνα μὴν πῆσῃ στάμαξί τῆς κυρῆ-Κατερίνας καμμιά σφαῖρα ἢ καμμιά καγωνιά... Τουλάχιστο, δέν πάδατε τίποτα;

— Ὅχι, τίποτα.
— Κί ὁ Καρμυτής;
— Ὅυτε κί αὐτός, χάρη στις δύο βελανιδιές πού προφυλάγαν τὰμάξη, γιὰτὶ ὁ παπκοῦς βρήκε δύο σφαῖρες σφηνωμένες στοὺς κορμούς τους...
— Σάν κί αὐτὴ ἐδῶ, εἶπε ὁ Γιάννης πού δέν μπόρεσε ναντισταθῆ στήν ἐπιθυμία νά δείξῃ στή μικρὴ του φίλῃ τὸ τρόπατο, πού στόλιζε τὸ καπέλλο του.

Ἡ Λίτσα κατακίτριγισε κί μπόρεσε μόνο νά ψιθυρίσῃ:
— Γιαννάκη μου!.. Γιαννάκη μου!..

Ἡ πρώτη ἀλληλοσυμπάθεια τῶν δύο παιδιῶν μεταβλήθηκε σὲ μιὰ θερμὴ καὶ βελανιδιὰ ἀγάπῃ. Ὁ μικρὸς ταμπουρλιέρης, εἶσο ὅπως ἦταν ἀντίκρου στή μικρὴ του φίλῃ, δοκίμαζε τώρα τὴν ἀνάγκη τῆς προστασίας πού εἶναι κτήμα τῶν δυνατῶν. Κί ἡ Λιζέττα, θαυμάζοντας τὸ ἄρμος του, τὸν ἐβαλε, ὅστερα ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς, στήν πρώτη θέση τῆς καρδιάς τῆς.

Τίποτα δέν ἰσοδυναμεῖ στή μοναξιά, λέει ὁ Γκαῖτε, ὁ μεγάλος Γερμανὸς ποιητής, μὲ τὴν ἀληθινή φιλία ἀνάμεσα στοὺς κινδύνους. Καὶ γιά παράδειγμα μᾶς παρουσιάζει δύο Πρωσσοὺς ἀξιωματικούς, τὸ Μπογκυλάξσκη, ὑπάπιστῃ τοῦ κριγῆκος Χοενλάνδεν, καὶ τὸν ταγματάρχῃ Μάσεμπαχ νά φιλοῦνται μέσα σὸ τρομερὸ κανονίδι τοῦ Βαλμύ

καὶ νά δουλιζονται γιά μιὰ αἰώνια φιλία. Μὰ τὰ δύο παιδιά δέν πρόφτασαν νά κάνουν ἐκτεταμένες ἐκδηλώσεις ἀφοδίωσης, γιὰτὶ τὴ στιγμή ἐκεῖνη ἡ Κατερίνα φώναξε τὴ Λίτσα καὶ τῆς ἔδωσε νά φυλάξῃ τὰ κομμάτια τοῦ λευκοῦ πανιοῦ, πού εἶχαν φέρεῖ οἱ χωριῶτες, γιά νά κάνουν γρήγορα

«Πέφτοντας, ὁ Ρεγκλὺς σκούνησε τὸ Πιάννη...» (Σελ. 65 στ. γ')

ξαντό. Οι χειρουργοί ήταν πνευμένοι στη δουλειά. Οι τραυματίες έβριθαν από όλες τις μεριές και τα μέσα που διέθεταν ήταν άεσπαρη, για να μπορούν να φροντίσουν για όλους.

Ο γιατρός του Ένντου ήταν ένας παλιός χειρουργός, που τον έλεγαν Λαπουλάι και που δεν είχε τον όμοιο του σ' όλο το στρατεύμα για να κόβει πόδια και να ξεφρακώνει χέρια. Ο μόνος τρόπος που ήξερε για να γιατρεύει μία πληγή, ήταν η αφαίρεση του πληγωμένου μέλους του σήματος. Και πρέπει να παραδεχτούμε πως στην κατάσταση, που βρισκόταν τότε η Ιατρική, πολλές φορές είχε δίκιο.

Ενώ τώρα, με τη μέθοδο της αντίσηψης, που την μεταχειρίζονται παντού, πάντα σχεδόν προλαβαίνουν τη φλόγωση των πληγών και προπάντων την πύωση, που τις έκανε άλλοτε δυσκολογιάτρευτες και συχνά θανατηφόρες.

Ο Γιάννης, περιέργως να τα βλέπει και να τα μαθαίνει όλα, διευθύνθηκε στο φορητό νοσοκομείο. Έκει που τον τραβούσε περισσότερο εκεί ήταν η επιθυμία να δει από κοντά τους Αυστριακούς, που είχε δει μόνο από μακριά, σε σιλουέτες, μέσα στον καπνό. Έρταος τη στιγμή που έφεραν τον πρίγκιπα Λίγιε. Ο νεαρός Αυστριακός στρατηγός είχε πληγωθεί από δυο σφαίρες τουφεκιού, έκοβ, διαίκοιζε μία πυροβολαρχία, και πέθανε, μάλιστα τον ακκομπήσαν στην ψάθα, που χρησίμευε αδιακρίτως για κρεβάτι των πληγωμένων δλων των βαθμών. Ένας λοχίας έθελοντής βρήκε άπάνω του ένα γράμμα, γραμμένο γερμανικά, που ο γιατρός Λαπουλάι άρχισε να μεταφράζει με χαμηλή φωνή. Κι' ο Γιάννης πλησίασε να τ' ακούσει. Από το γράμμα αυτό έβγαίνε καθαρά πως οι εισβολείς της Γαλλίας είχαν χάσει τον ένθουσιασμό, που είχαν στην αρχή.

«Αρχίζουμε, έλεγε ο πρίγκιπας, να κούραζόμαστε από την έκστρατεία αυτή, όπου οι κύριοι μετανάστες μας έαζαν πως θα γούμε. περισσότερο βούτυρο παραφωμί. Έχουμε να πολεμήσουμε με στρατεύματα της γραμμής που δεν υποχωρούν, με έθνικα στρατεύματα που αντίχουν και με χωριάτες, που μας πυροβολούν ή μας δολοφονούν, όταν βρισκουν κανέναν από μας μοναχό, να κοιμάται μέσα σε κανένα σπίτι. Οι δρόμοι είναι αδιάδροτοι και τα κανόνια χώνουνται στη λάσπη. Άπόψε, έχουμε σιτοδεία. Παθαίνουμε κάθε κακό, που μπορεί να φαντασθεί κανείς, για να χώνουν οι στρατιώτες μας φωμί. Και το κορμάς μας λείπει συχνά. Πολλοί αξιωματικοί κάνουν να φάνε ζεστό φαί πέντε και έξη μέρες. Τα κατούτια μας κι' οι μανδύες μας τρίφτηκαν και τους στρατιώτες μας άρχίζει να τους πιάει δυσεντερία από τη γούρα σταφύλια που τρώνε. Τα χωριά είναι έρημα. Κι' εγώ δεν ξέρω τί θα γίνουμε».

Η Κατερίνα ήθελε για να προσφέρει τη

βοήθεια της στους χειρουργούς, κι' ακολούθουμνη από το Γιάννη, με μια σάμνα στο χέρι πέρασε από όλες τις αποθήκες, όπου ήταν εσπλωμένοι οι τραυματίες ο ένας άπάνω στον άλλο.

Οι τραυματίες των Αυστριακών προπάντων ήταν φρικτοί, γιατί οι περισσότεροι απ' αυτούς ήταν τρυπημένοι από λόγχες, κι' οι λόγχες της έποχής εκείνης ήταν λεπδιά τριγωνικά, φοβερά, που περνούσαν όλκληρο κορμό δένδρου.

Οι Γάλλοι αντίθετα ήταν σχεδόν όλοι χτυπημένοι από σφαίρες.

Και μέσα στα γοερά μουγκρητά παντού άκουγόταν η φωνή: «Νερβ!» πότε γαλλικά και πότε γερμανικά.

Οι Αυστριακοί ήταν διορρα καλοκαμωμένα καλληκάρια, με ζωρή χρώμα και με λεπτό ξανθό μουστάκι. Φορούσαν φατά άμπέχονα, όπως οι στρατιώτες των γαλλικών φρουρών και μερικοί είχαν στο κεφάλι, δεμένα ακόμα με λουριά στο πηγούνι, φεσάκια πέτσινα, όμοια με δεσποτικούς σκούσους. Οι κυνηγοί του Δελού έκαναν τη μεγαλύτερη έντοπωση στο μικρό ταμπουρίνη. Τους έλεγαν έτσι από τόνομα του ταγματάρχη, που τους διοικούσε. «Ηταν ώραφοι άνδρες, με γκριζες στολές, κεντημένες με πράσινα σειρίτια και κίτρινα κουμπιά».

Στην αλλη του κτήματος είχαν τοιμάσει πολλά τραπέζια, για να κάνουν τις επιδέσεις των πληγών και τις έκτομές, κι' οι χειρουργοί έρχονταν άλλεπάλληλοι, εμμανίλωτοι κι' ανασκουμπωμένοι, μέσα στις φωνές του πόνο και της αγωνίας.

Το θέαμα αυτό συγκίνησε το Γιάννη. Στη θέα μερικών σκασμένων μούτρων, άνοιχτών πληγών με κίτρινα σμένα χείλα, των κοιμένων μελών και ριγμένων σε μία γωνία, ένοιωσε την καρδιά του να παραλύει και χοντρές σταγόνες ιδρώτα να κυλάνε στους κρατάφους του. Σκέφτηκε πως η σφαίρα, που τον έκανε τώρα τόσο υπερήφανο, λίγο έλειψε να τον εσπλώσει σε κανένα αυλάκι, με πρόσωπο ώχρο και κρούσωμα, σαν έναν καλόμοιρο έθελοντή του ζου τάγματος, που έδλεπε επίμονα και που δεν κουνιόταν πιά.

Η κυρά-Κατερίνα, βλέποντάς τον κατάχλωμο, μάντεψε τη συγκίνησή του και τούδωσε ένα τσωντικό. Ο Γιάννης ήπιε μερικά σταγόνες από το ζεστό ποτό, από φόβο μη λιποθυμήσει.

— Βλέπεις, Γιάννη μου, τού είπε η καλή γυναίκα, πόσο κακό πρόβλημα είναι ο πόλεμος!

Ο μικρός δεν άποκρίθηκε. Δυο πράγματα σκεπτόταν τότε, μέσα στα όποια κυμαίνεται η ψυχή του στρατιώτη στην έκστρατεία: η μέθη του θριάμβου κι' ο φόβος του θανάτου. Η περηφάνεια της νίκης κι' ο φόβος του φυσικού πόνο. «Όλ' αυτά ήταν γι' αυτόν μια διπλή μυσταγωγία, μέσα στα λίγα λεπτά του διαλείμματος».

Δεν πρέπει να νομίζετε, παιδιά μου, πως ο άνθρωπος γεννιέται άγρήφοτος ή δεινός. Βέβαια υπέρβουν άνθρωποι πιδ έτοιμοι, πιδ κατάλληλοι για ήρωϊκες πράξεις, έχοντας πιδ ψυχρό αίμα από τους άλλους, με ιδιοσυγκρασία πιδ γενναία, όπως βρίσκονται και μικρόψυχοι, από αδυναμία της καρδιάς και γενικά της φύσης τους.

Άλλα όσοι από σές έχουν άκμνη τη φήμη του δειλού ως μην πιστεύουν πως θα μείνουν δειλοί για όλη τους τη ζωή, γιατί πρέπει να ξέρετε πως εκείνο που κάνει το θάρρος, που δεν προέρχεται από μία ιδιότροπη πράξη, είναι η θέληση.

Με τη θέληση, πνίγεται ο φυσικός φόβος κι' ο τρόμος για το θάνατο. Και πρέπει να χαράξετε στη μνήμη σας τα λόγια του περιφήμου στρατάρχη Τυρέν, όταν νουώθηκαν τον έαυτό του κυριευμένο από το φόβο, τη στιγμή που θα γινόταν η επίθεση κατά των θέσεων του Νόρντλινγκεν, πήγε στην πρώτη γραμμή του συντάγματος της επίθεσης, ψιθυρίζοντας:

— Τρέμε, καλιότημαρα! Θάρτερες άκόμα περισσότερο αν ήξερες που θέλω να σε πιάω!

Άξαφνα η προσοχή του Γιάννη τραβήχτηκε από μία φωνή πιδ γοερή από τις άλλες. Σε μια μεριά της αλλής ένας νέος αξιωματικός των Αυστριακών ουσάρων φαινόταν να τού έκανε νόημα κι' ο Γιάννης, σηκώνοντας γοργά τη σάμνα του, έτρεξε κοντά του.

Μα ο τραυματίας δεν ήθελε νερό. Δεν τού είχε πια ανάγκη. Έβιασε το χέρι τού μικρού, έάρθρωσε άπάνω του τα μάτια του παρακαλεστικά, σά να βυθίζονταν στο άπειρο. Έπειτα, ξεκολλώντας από τα χείλη του ένα μικρό κβσημα, με μπρούτζινο κύκλο λεπτά δουλεμένα, τού τ' έδωσε, σαν το πρόσωπο του παιδιού να τον έκανε να θυμηθεί, στις τελευταίες του στιγμές, κάποιο γλυκό όραμα. Με τα δάχτυλα τεντωμένα προσπάθησε να σηκωθεί για να κη κάτι και ξανάπεσε με τα χείλη μισάνοιχτα, αφού μπόρεσε να προσφέρει αυτή μόνο τη λέξη: «Σαλαζελντ!»

Ήταν νεκρός κι' ο Γιάννης κατάλαβε πως είχε πη τόνομα της πατρίδας του και πως ήθελε να τού παραδώσει το φυλαχτό, που είχε στηρίξει άπάνω του τάσπρα χείλη του.

Ο μικρός ταμπουρλής πής σιγά το φυλαχτό, που παρίστανε μία ξανθή κόρη, με μπουκλές πεσμένες στους ώμους και μ' ένα μαργαριταρένιο περιδέραιο γύρω στο λαιμό. Πίσω από την εικόνα είδε λίγες γερμανικές λέξεις, που δεν τις κατάλαβε, κι' έθαλε το φυλαχτό στην τσέπη του.

— Θά τ' δώσω στο συνταγματάρχη Βερναρδιέ είπε μέσα του. Έβρει γερμανικά και θα μπόρεση ίσως να τ' στείλει στην οικογένεια αυτού του καλόμοιρου.

Έπειτα χάρωσε στη μνήμη του τόνομα που είχε άκούσει.

— Σαλαζελντ, Σαλαζελντ, ξανάπε. Το όνομα αυτό δεν τού έλεγε τίποτα, γιατί οι γεωγραφικές του γνώσεις ήταν πολύ περιορισμένες και, για πρώτη φορά, λυπήθηκε που, αν και αναγκασμένος να περάσει απ' όλο τον κόσμο, δεν μπόρεσε να τον μάθει ποτέ, τουλάχιστο τα μεγάλα του μέρη.

— Θα είναι σίγουρα στην Αδστρία, έλεγε, αν και γελώντας. Θα ρωτήσω το συνταγματάρχη Βερναρδιέ, κατάλληζε. Άυτός θα ξέρη που είναι αυτός ο τόπος.

Ο συνταγματάρχης Βερναρδιέ ήταν για το μικρό ο ιδεώδης Άρχηγός. Άυτός ήταν ο Θεός, ο Κύριος κι' η Θεία Πρόνοια μαζί. Άυτός προπάντων τ' ήξερε όλα κι' έπρεπε να τ' ξέρη όλο.

— Θα ρωτήσω τον συνταγματάρχη Βερναρδιέ σκέφτηκε και: ο μικρός, κοιτάζοντας άκόμη μία φορά το νεκρό αξιωματικό: βαθυπράσινο κοντό άμπέχονο, κίτρινα γαλόνια και κόκκινος γιακάς.

Πέρασε την πόρτα της αλλής, όταν ένας τρομερός κρότος άκούστηκε: Γρεμιζόταν η στέγη του σιτοβολώνα.

(Έπειτα συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ [Κατά το Γαλλικό του λοχαγού Danrit]

Η ΓΡΙΑ ΚΙ' Ο ΧΑΡΟΣ (Παραμύθη)

Μία φορά κι' έναν καιρό, ένας άγιος άποφάσισε να γυρίσει τον κόσμο για να ιδη ποιος άνθρωπος είναι καλός και ποιος κακός. Έβαλε το λοιπόν καλιόρουχα, έκαμώθηκε πως είναι ζητιάνος κι' άρχισε να γυρίζει από χωριό σε χωριό.

Όπου κι' αν έπήγαινε, κανέναν δεν ήθελε να τον πάρη το βράδυ στο σπίτι του για να ξενοχτήσει και μόνο μία φτωχή γριά τον έδεχτηκε ένα βράδυ στο σπίτι της και τού έστρωσε να κοιμηθεί και τον περιποιήθηκε πολύ καλά. Όταν έξημύρωσε ο Θεός την ημέρα ο άγιος είπε στη γριά:

«Τι να σου πω, εύλογημένη μου, τόσο τον κόσμο γύρισα μ'ά, έκτός από σενα, κανέναν δεν βρήθηκε να με φιλοξενήσ! Τώρα γι' αυτή την κλοσύνη που έδειξες θέλω να σ' ανταμείψω πής μου λοιπόν τί καλό θέλεις να σου κάμω».

— Τίποτα! τ' άποκρίθηκε η γριά. «Ο,τι μου χρειάζεται τ' έχω δε θέλω τα περισσότερα».

— «Όχι τίποτα! Να μου πής τί καλό σου χρειάζεται. Έγώ είμαι άγιος και καμώθηκε το ζητιάνο για να δοκιμάσω τους ανθρώπους. Ο,τι κι' αν μου γυρέψης θα σου τ' κάμω, γιατί έδειξες μεγάλη καλασύνη».

Τότες η γριά τού είπε:

— Σάν είσ' άγιος, σ' ευχαριστώ που καταδέχτηκες το φτωγικό μου και να με συμπάθης που δεν τ' ξέρα για να σε προσκυνήσω. Και τώρα, αφού θέλει η χάρη σου

να μου κάμη καλό, να, αυτό τ' μεράκι έχω. Βλέπεις αυτή τη συκιά που είναι στην αλλη μου; Ποτέ δεν τρώω σύκο από δαύτη. Γιατί τα παιδιά της γειτονιάς μου τ'ά κλέβουν πριν ώριμάσουν. Αν είναι το λοιπόν βολικό στην άγισοσύνη σου, κάμη να μη μου κλέβουν τα σύκα».

— Έ, χριστιανή μου, σά δε γυρεύεις τίποτ' άλλο απ' αυτό, όποιο παιδί ανεβή στη συκιά, να μην μπόρη να ξανακατεβή χωρίς την άδειά σου».

Κι' έφυγε ο άγιος από και.

Πέρασαν μήνες, έγιναν τα σύκα. Κανένα παιδί δεν μπόρουσε να δοκιμάσει σύκο της γριάς χωρίς την άδειά της. Κι' έτσι η γριά ζούσε κατευχαριστημένη. Μα πέρασαν κάμποσα χρόνια κι' ήρτε μία μέρα ο Χάρος μπροστά στην πόρτα της γριάς κι' άρχισε να της φωνάζη:

— Έλα, γριούλα, να σε πάρω φθάνει τώρα όσο έζησες».

— «Όχι, όχι, κέρ Χάρε. Να ζήσης μη με πάρης είμαι πολύ γερή άκόμα. Κι' ύστερα άκόμα δεν έμασα τα σύκα μου. Άφση με φέτος άκόμα και με παίρνεις τού χρόνου».

— «Όχι, γριά μου. Δε γίνεται άλλοιως κόπιασε κι' ήρτε η ώρα σου. Έγώ παίρνω νιούς και νιές και σενα θ' αφήσω; Έλα, εμπρός».

— Έ, Χάρε μου, τί να σου πω; Μα κι' αν είσ' έτσι, τ'ε παρακαλώ μόνο ν' ανεβής ψηλά στη συκιά να διαλέξης ένα καλό σύκο να τ'ό φάγω για στεργή φορά κι' ύστερα πιά πάρε με».

— «Όσο γι' αυτή τη χάρη, σου την κάνω» είπε ο Χάρος».

Ανεβηκε λοιπόν ο καλός σου ο Χάρος στη συκιά και διάλεξε το πιδ μεγάλο σύκο. Κάμει ύστερα να κατεβή, μα που να κατεβή, που η συκιά ήταν μαγευμένη κι' έπρεπε ν' άκούρη τη διαταγή της γριάς, σύμφωνα με την παραγγελία τού άγιου».

Άρχινά τ'ό λοιπόν ο Χάρος να παρακαλή τη γριά, μα κείνη, φυσικά, έκανε κουφο αυτί. Κι' έτσι ο Χάρος έμεινε πάνω στη συκιά και δεν μπόρουσε να παίρνη πια ψυχές για τον άλλον κόσμο. Κι' έπαψε τότες 'ς όλες τις πολιτείες ο πεθαμός. Κι' οι γερνότες έβρασαν διακόσια χρόνια κι' είχαν βαρεθεί πια τη ζωή κι' έδριζαν το Χάρο που δεν έρχότανε, και δεν ήξεραν τί τρέχει».

Ύστερ από πολλά χρόνια, τ'όμαθε ο κόσμος πως μία γριά κρατούσε το Χάρο πάνω στη συκιά και δεν τού έδινε την άδεια να κατεβή για να πιάση τη δουλειά του. Τότε λοιπόν μαζεύτηκαν όλοι οι γέροι κι' οι γριές απ' όλες τις πολιτείες και πήγαν στη γριά με τη συκιά και την παρακάλεσαν πολύ να ελευθερώση το Χάρο, και με τα πολλά (γιατί αυτή η γριά ήταν πολύ γερή και δεν τώχε άκόμα διαθέτη να πεθάνη) την κατάφεραν κι' εκάτεβασε

το Χάρο από τη συκιά. Και τότες, μπροστά αυτή η γριά κι' από πίσω όσοι είχαν πάει να την παρακαλέσουν, πέρασαν στον άλλον κόσμο. Έτσι ξανάρχισε η δουλειά τού Χάρου.

(Λαϊκό) ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΑΝΑΡΙ

Μία νύχτα, ένας τυφλός περνούσε από ένα δρόμο κρατώντας με το ένα χέρι του ένα σταμνί γεμάτο γάλα, και με το άλλο ένα φανάρι άναμμένο. Κάποιο παλληκάρι, που τον συνάντησε, τού λέει:

— Κουτός είσαι, και μόνον τί το θές το φανάρι, αφού τίποτα δε βλέπεις, ούτε με φανάρι ούτε με δίχως φανάρι;

Ο στραβός γυρίζει και τού λέει:

— Το φανάρι δεν τ'ό θέλω για τον έαυτό μου, άλλα για τ'έτοιους χαλούς σαν κι' εμένα, για να μη πέσουν επάνω μου και μου σπάσουν τ'ό σταμνί. (*Από το Ρωσικό)

ΚΛΕΟΠ. Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΟΥ

ΓΚΡΕΜΙΣΜΕΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

«Εομή έκκλησιούλα άπόμηση, σε μία πλαγιά χρισμένη απ' τον καλιό του Βυζαντίου καιρό, δρόμος κανείς δεν μ' έφρεσε σε σενα, όλα σθυσμένα, μόνος ζητώντας ήθα να σε βρω».

Στη λησμονία άπαλόγειτες φτωχή... ποιού άγιου τη χάρη πόν γκορμιστής λατομάνε σε σε; Οι που διαβήκαν πάνω σου κατακτητές κουσάφοι πήρανε ως και τη θυμική σου, ώμεί!

Μα αν γοιναυμένη απ' τις χούσες ειδόνες πέρα ως πέρα, κι' οι τούχοι σου χωρίς ψηφιδωτά, στο τέμπλο εκεί που θάστανε θλιμμένη η θεία Μητέρα, καιεί μία καντηλιά όλκληρωτη μπροστά. Πόσων αιώνων άβουστη την πίστη έδω έχεις κλεισει! — άσυντριπτος στέκει ψηλά ο σταυρός! μόνο τού άγιου τη θυμική και τον χουσό έχει σβώσει διαβαίνοντας κουσάφος ο καιρός!...

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΚΑΚΡΙΑΝΣ

Η ΦΩΛΙΑ

«Έχουμε φύγει τα πουλιά σε μακρινά πανε τάξελδια κι' έμειναν έρημη η φωλιά και από τα νεραμιάδια».

Μά έμεις με κάθε προσοχή τήνε φυλάμε, μη χαλάση γιατί σε λίγο η έποχή, που τα πουλιά γυρνούν, θα φτάση. Τότε και πάλι τα πουλιά από τα ξένα θε νόθοιυνε και τη φωλιά τους την παλιά κάτω από τη στέγη μας θα βροθυνε».

Θά στήσουν και τ'ό σπιτικό και σαν παλιοι, καλέ μας φίλοι, μ' ένα κελάδημα γλυκό θα τραγουδοούν αυγή και δέλι».

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΩΡΟ

Μία φορά κι έναν καιρό ήταν μια μικρή πριγκίπισσα ευτυχισμένη, τόσο ευτυχισμένη, που στεναχώριόταν όλη την ημέρα.

Κανένα καινούριο παιχνίδι δεν την ευχαριστούσε. Τα ήξερε όλα. Κανένα φαί δε βρισκόταν που να της άρεση. Τα είχε βραβεύσει όλα. Γι' αυτήν τίποτα δεν ήταν έκτακτο και, αν και τόσο μικρή, — ήταν δεν ήταν δέκα χρονών, — η ζωή της φαινόταν μονότονη.

Κατοικούσε μέσα θαυμάσιο παλάτι. Η μεγάλη της κρεβατοκάμαρα είχε χίλια-δύο άραξα πράγματα.

Τον περίπατό της τον έκανε κάτω από μια στοά, που ο θόλος της ήταν γεμάτος από πολύτιμες πέτρες.

Το περιβόλι της, — ένα άπεραντο πάρκο, — μπορούσε να συγκριθεί με επίγειο παράδεισο.

Εκεί μέσα έτρεχαν καταρράχτες, που στά νερά τους σχηματιζόνταν χίλιων λογίων χρώματα, ποταμάκια, που το γλυκό τους μουρμούρισμα έκανε μια σπάνια μελωδία, δέντρα κάθε είδους, σπάνια λουλούδια με τα πιο χαριτωμένα σχήματα, με τις λεπτότερες αποχρώσεις και με τα πιο μεθυστικά άρώματα.

Με όλ' αυτά όμως τα καλά, η μικρή πριγκίπισσα εξακολουθούσε να είναι δυστυχισμένη.

Τη χρονιά εκείνη, τη βραδυά της παραμονής των Χριστουγέννων, δεν ήξερε πια τι να επιθυμήσει.

Τον περασμένο χρόνο, βάζοντας το ώραίο της παπουτσάκι, το στολισμένο με ρουμπίνια και σμαράγδια, στο φουρνέλο του τζακιού, ζήτησε από τον καλό Χριστό ένα πολύ σπάνιο γαλάζιο πουλάκι, για το κλουβί της.

Το βράδυ εκείνο των Χριστουγέννων ήταν η πιο ευτυχισμένη στιγμή της ζωής της, γιατί είχε κοιμηθεί με μια έλπιδα! Έλπιδα που πραγματοποιήθηκε όταν ξύπνησε.

Μα φέτος, αλλοίμονο! Φέτος δεν υπάρχει κανένα πρόξιμο που να επιθυμήσει.

«Ω! πόσο δυστυχισμένη ήταν!»

Όμως, όπως κάθε χρόνο, τη βραδυά των Χριστουγέννων, έβαλε μέσα στο μεγάλο φουρνέλο το μικρό της παπουτσάκι.

— Χριστούλη μου, είπες, τελειώνοντας την προσευχή της, βάλει την ευτυχία στο παπουτσάκι μου. Να τι σου ζητώ.

Κι' αποκοιμήθηκε, χωρίς να πολυελπίσει πως θα εισακουστή.

Το πρωί, όταν η μικρή πριγκίπισσα γονάτισε μπρός στο τζάκι, βρήκε ένα απλό ποιμενικό καπελάκι.

Αυτό την παραξένησε. Δεν ήξερε τί να υποθέσει. Ποτέ δεν είχε δη' όμοιο πρόξιμο.

Ήταν ένα γαλάζιο καπελάκι, από πρόστιχο μαλλί, πλεκτό, σαν κι' εκείνα που φορούν τα φτωχά κοριτσάκια.

Της ήρθε η ιδέα να το δοκιμάσει κι' η μικρή της πριγκίπισσα, μπρός στον ώραίο της καθρέφτη, έβαλε στο κεφάλι της το φτωχό καπελάκι.

Αμέσως μια αναταράχτη δύναμη την ανάγκασε να βγεί έξω από το παλάτι.

Και βγήκε.

Της φαινόταν πως κάποιος την ακολουθούσε, πως ένα παράξενο φύσημα φούσκωνε το μικρό της γαλάζιο καπελάκι. Έβλεπε κάτι το άρυσικο.

Πού πήγαινε λοιπόν;

Ποτέ στη ζωή της δεν είχε δοκιμάσει τέτοια χαρά. Μάντευε πως θάπαινούσε κάτι καινούριο, κάτι μυστηριώδες...

Πόσην ώρα περπάτησε μέσ' στους άγρους, μέσ' στα δάση; Κι' αυτή δεν ήξερε. Πάντα όμως θά περπάτησε πολύ, γιατί άμέσως κατάλαβε πως πείναγε υπερβολικά.

«Ως την ευτυχισμένη αυτή ημέρα των Χριστουγέννων δεν είχε δοκιμάσει ποτέ αυτό το αίσθημα.

Πάντα ήταν χορτάτη ή καλύτερα άηδιασμένη από ταναρίσματα πιτάτα, που άραδιασμένα στο τραπέζι της, κανένα δεν την τράβηγε.

«Ετσι το κομμάτι του μαύρου ψωμιού, που της έδωσαν σε μια καλύβα, της φάνηκε πολύ πιο καλό απ' όλα τα γλυκά, που είχε ανήσθησει ως τώρα.

— Από τι στάρι είναι το ψωμί αυτό; ρώτησε η μικρή της πριγκίπισσα. Σε ποιά χωράφι φύτεψες κι' είναι τόσο ώραίο; Σίγουρα θα είναι χριστόψωμο.

Λίγο πιο κάτω δίψασε και το καθαρό και δροσερό νερό ενός ρυακιού της φάνηκε γλυκύτερο.

— Είμαι τελεία ευτυχισμένη! Δε γνώρισα μέρα τόσο ώραία σαν τη σημερινή! σκεπτόταν η μικρή της πριγκίπισσα.

Και μόνο, όταν μοιραστήκε με μια ζητιάννα το λίγο της ψωμί, βρήκε την τέλεια ευτυχία.

— Η ευτυχία δε βρίσκεται στην επίγεια απόλαυση και στον εγωισμό' σκέφτηκε. Θα μοιράσω τα πλούτη μου, θα τα δώσω στους φτωχούς, θα τους παρηγορήσω' υποσχέθηκε η μικρή πριγκίπισσα.

Κι' από την ημέρα εκείνη έγινε τριευτυχισμένη, γιατί κατάλαβε πως η αληθινή ευτυχία βρίσκεται μόνο στην ευσπλαχνία, που της είχε δείξει το χριστουγεννιάτικο καπελάκι.

(Μεταφρασμένη) ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

«Επάνου απ' τα καλά χαλάσματα κι' απ' τών Ναών πάγιο τη γύμνια στών περασμένων τ' άγκαθόσκαρτα και σκοτισμένα καλυτερίμια;

Περνός σαν την 'Ιδέα υπέρθεη και φεγγόβολα σαν 'Αγία! Το κύμα του χαμού δε' μόρσεσε να σ' άφανισή, ω 'Ιστορία!...

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ' (Συνέχεια)

— Η καλούμα της βάρκας είναι έτοιμη για νάνοιχτούμε άμέσως, αποκρίθηκε ο ναύκληρος και με μια κούπια, σου τη στέλνω έγω τη βάρκα είκοσι πόδια άλάργα από τους βράχους.

Πολλές φορές ως τόσο ο Φρίτε και ο ναύκληρος ανησύχησαν. Τους φαινόταν πως άκουγαν κάτι να σέρνεται στην άμμουδιά της άκρογαλιέας.

Δεν είχαν όμως λόγο νάνοιχτήσουν σοβαρά. Μια βαθεία σιωπή βασίλευε όλόγυρα, γιατί ο άνεμος είχε κοπάσει και η θάλασσα έπεσε. Δεν άκουγότανε παρά ο έλαφρός κρότος του κύματος που χτυπούσε στους βράχους. Τίποτα δεν τάραιζε την πρώτη αυτή νύχτα που πέρασαν σ' αυτή την άκρη.

Την άλλη μέρα, όλοι ήταν στο πόδι από τα χαράγματα. Μα με τί σφιξιμο καρδιάς αντίκρυσαν αυτή τη ξηρά όπου βρήκαν καταφύγιο!

Η βάρκα τους είχε ύραξει μέσα σ' ένα λιμανάκι άμμουδατό, τριγυρισμένο από μίαν απότομη βραχώδη άκρη που τους έκλεινε και από τα δύο μέρη τον δρίζοντα. Θα έπρεπε να μωρέσουν να σκαρφαλώσουν σ' αυτές τις θωράτσες πέτρες, που κάπου κάπου άφιναν σαν κάτι σκαλοπάτια που με δυσκόλια θα μωρούσαν να τανέβαιναν, για να μωρέσουν να ιδούν και παρά πέρα.

Και ούτε ένα δέντρο, ούτε ένα δεινράκι, ούτε καν έγκνος από βλάστηση δεν έκοπτε αυτή την πένθημη και φρικτή έρημιά. Κάτι λειχήνες μόνο και φύκια πρασίειζαν λίγο τους ξηρούς βράχους.

Νάράξαν άραγε σε κανένα ξεροπήσι; — Η τοποθεσία δεν είναι καθόλου ευχάριστη, ψιθύρισε ο ναύκληρος σ' αυτή του Φρίτε.

— Ίσως θα ήμαστε καλύτερα, αν άράζαμε άνατολικότερα ή δυτικότερα — Ίσως, είπε ο Τζών Μπλόκ, μα έδω τουλάχιστο, δεν έχουμε φόβο να συναντήσουμε άγρίους.

Και αληθινά, στο άγονο αυτό μέρος, κανένα ζωό, και το πιο μικρό άόδιμα, δεν θα μωρούσε να ζήσει.

Η Τζένου, ο Φραγκίσκος, η Ντόλλ, ο Τζέιμς και η γυναίκα του, καθισμένοι στους μπάρκους παρατηρούσαν την άκρη. Ήβσο διαφορετική την εύρισκαν από τα καταπράσινα άκρογαλιά της Γ'ης της Επαγγελίας, του κόλπου της Σαυτηρίας, του Φάλκενχορστ! Κι' αυτό άκόμα το ησάκι του Άναμμένου Βράχου, με την τόσο πένθημη άψη, είχε κάτι προσφέρει στην Τζένου Μοντρέζ. Ένα δ' έδω! Τίποτα άπολότως.

— Άς είναι, είπε ο ναύκληρος, αυτή η παραλία δεν άξίζει βέβαια τη Νέα Έλβετία, δεν είναι όμως λόγος τούτο να μη βγούμε.

— Στην ξηρά, φώναζε τότε ο Φρίτε. Έλπίζω να βρούμε κανένα καταφύγιο στην ρίζα των βράχων.

— Ναί... άς βγούμε έξω... είπε η Τζένου.

— Άγαπητή μου γυναίκα, της είπε ο Φρίτε, σε συμβουλεύω να μείνεις στη βάρκα με την κυρία Ούόλστον και την άδελφή της, όσο έμεις θα λείπουμε. Δεν φαίνεται κανένας κίνδυνος και δεν έχετε να φοδηήτε τίποτα. Έπειτα είναι πολύ πιθανό πως δε θα μας χάσετε από μπρός σας.

Ο Φρίτε πήδησε στην άμμουδιά άκρογαλιέας από τους σύντροφους του.

— Τε νού σας, Φραγκίσκο, είπε πειρακτικά η Ντόλλ, να μας φέρετε τίποτα να φάμε. Σε σ' άς βασιζόμαστε.

— Μάλλον σε σ' άς πρέπει να βασισοθούμε. Ρίχτε τις πετανιές εκεί κοντά στο βράχο... Βίθετε τόσο επιδέξια και τόσο υπομονητική!

— Καλά λέτε, είπε και η κυρία Ούόλστον, ενώ έσεξ' θα λείπετε έμεις θα κάνουμε ό,τι μωρούμε με το φάρμα.

— Το σκουδαίτερο είναι να φυλάξουμε τα λίγα παξιμάδια που μας μένουνε, αν τύχη και άναγκασθούμε να ξαναβγούμε στο πέλαγος.

— Έμπρός, κυρία Φρίτε, φώναζε, ο Τζών Μπλόκ, έτοιμάστε τη φωτιά. Δεν είμαστε άνθρωποι που μωρούμε να ευχαριστηθούμε με μια σουπα από φύκια ή με τίποτε χαλιμάκια άλακόν, και σ' άς υποσχόμεθα ένα καλό και θρεπτικό πρόγευμα.

Ο καιρός ήταν άρκετά ώραϊος. Μερικές άκτίνες του ήλιου διαπερνούσαν τα σύννεφα προς την Άνατολή.

Ο Φρίτε, ο Φραγκίσκος, ο Τζέιμς και ο ναύκληρος έπροχώρησαν μαζί στην άκροθαλασσία, έπάνω στην άμμο που ήταν ύψη άκόμα από τη χθεσινή παλιόροτα.

Λίγο πιο μέσα, βρεγμένο άκόμα από το κύμα, ήταν ένα στρώμα από φύκια και λειχήνες. Μερικά απ' αυτά τα φύκια έχουν κάποια θρεπτική ουσία. Γι' αυτό ο Τζών Μπλόκ φώναζε άμα τα είδε:

— Μα αυτά τρώγονται!... όταν δεν υπάρχει τίποτε άλλο. Στην τόπο μου, στα λιμάνια της Ίρλανδίας τα κάμουν γλυκά.

Άφου περπάτησαν καμμία τέτρακοσάρια βήματα ο Φρίτε και οι σύντροφοί του έφθασαν στη ρίζα κάποιου βράχου προς τα δυτικά.

Ήταν άδύνατο νάνεθούν στον άπόκηρμονο αυτό βράχο, που ύψώνονταν κάθετα από τη θάλασσα. Ούτε μωρούσαν να τον τριγυρίσουν με τα πόδια. Και ήταν κρίμα, γιατί από εκεί θα μωρούσαν να ιδούν μήπως το έσωτερικό ήταν πιο γόνιμο. Το μόνο που τους έμνε λοιπόν ήταν να βρούν κανένα κοιλώμα για να μωρέσουν να φυλάξουσιν όσο θα έμεναν εκεί.

Έκει που έφαγαν στη ρίζα του βράχου, άπάντησαν ένα στρώμα από φύκια στε-

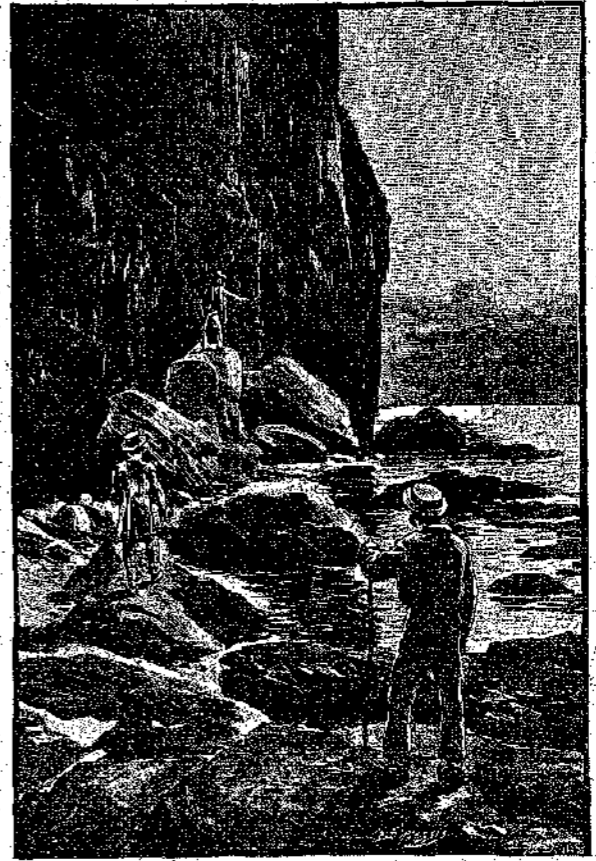
γνά που να έφεραν εκεί οι άνεμοι, χωρίς άλλο, που φυσούν με σφοδρότητα σ' αυτά τα μέρη.

— Να με τι ν' άνάψουμε φωτιά! είπε ο Φρίτε.

— Φθάνει μόνο να βρούμε τίποτε να βάλουμε στη χύτρα, αποκρίθηκε ο ναύκληρος.

— Άς φάξουμε, είπε ο Φραγκίσκος.

Ο βράχος αυτός, σχηματισμένος από στρώματα γρανίτη δεν έμοιάζε καθόλου τους άργιλλώδεις βράχους της Νέας Έλβετίας, όπου ήταν εύκολο ν' άνοίξουν κανένα κοιλώμα, όπως έκαμαν στο Φελσενχάιμ. Ευτυχώς όμως η φύσις τους έπρόλαβε, γιατί καμμία έκατοστή βήματα μα-

Ήταν άδύνατο νάνεθούν... (Σελ. 77, στ. α')

άρκετα φωτισμένο ύψηλο, ως δώδεκα πόδια, πλατό καμμία είκοσάρια και βαθύ ως πενήντα, είχε στα πλάγια διάφορα άνισα κοιλώματα που μοιάζουν σαν θωμάτια γύρω από μια κοινή σάλα.

Μία λεπτή άμμος, χωρίς έγκνος ύγρασίας, έστρώνε σαν χαλί το πάτωμα του και η πόρτα του μωρούσε πολύ εύκολα να κλεισθή.

— Μα την πίστη μου, φώναζε ο ναύκληρος, καλύτερα δεν θα μωρούσαμε να βρούμε.

— Είμαι σύμφωνος, αποκρίθηκε ο Φρίτε. Το μόνο που με άνησυχεί είναι πως αυτό το άκρογαλί είναι τελείως άγονο και φοδούμαι μήπως και το έπάνω όροπέδιο είναι το ίδιο.

— Άς κάμουμε πρώτα κατοχή το σπήλαιο και βλέπουμε κατοπί.

— Άλλοίμονο! είπε ο Φραγκίσκος δεν είναι βέβαια η κατοικία μας του Φελσενχάιμ. Κι' ούτε βλέπω κανένα ρυάκι με γλυκό νερό που να άντικαταστήσει το ποτάμι των Τσακαλιών.

— Υπομονή! υπομονή! αποκρίθηκε ο ναύκληρος. Θα βρούμε κάποτε καμμία πηγή μέσα στους βράχους ή και κανένα ρυάκι.

— Ότι κι' αν είναι, είπε ο Φρίτε, δεν είναι τόπος για να εγκατασταθούμε αυτή η άκρη. Αν δεν μωρέσουμε να τριγυρίσουμε το βράχο με τα πόδια, θα πάμε με τη βάρκα να ιδούμε τί τρέχει παρά πέρα. Κι' αν τυχόν και κέσαμε σε κανένα ξεροπήσι, δεν θα μείνουμε παρά μόνο όσο χρειάζεται για την άνάφρωση του πλοιάρχου Γκούλδ. Καμμία δεκαπενταρία μέρες θα φθά-

σουν, πιστεύω.

— Τέλος... έχουμε πάντα το σπίτι έπρόθεσε ο ναύκληρος. Και ποιος μας λέει πως και το περιβόλι δεν είναι κοντά, ίσως πίσω απ' αυτά τα άκρωτήρη;

Βγήκαν από το σπήλαιο και κατέβηκαν προς τη θάλασσα, για να μωρέσουν να τριγυρίσουν το βράχο. Απ' αυτό το μέρος δεν υπήρχαν φύκια, μόνο κάτι πελώριες πέτρες πεσμένες από το βράχο που ήταν άδύνατο να περάσει κανείς κοντά στο σπήλαιο, μα που χαμηλιώναν άρκετά κοντά στο άραξόβλι της βάρκας.

Και δεν έψαξαν άδικα. Ίσα-Ίσα στην άλλη γωνιά του βράχου βρήκαν ένα σπήλαιο που η θέση του το έπροφύλαγε από τους δυνατούς άνεμους. Το έσωτερικό του,

(Έπεται συνέχεια)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΑΝΤΑΡΙΝΙΕΣ-ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΕΣ

Μανταρινιές, πορτοκαλιές, μέμυρα τόσα φύλλα, κοντόχοντρες, παταφόρες, με κόκκινους καρπούς, πόσες φορές σ'ας γεύτηκα με γλυκά, με ξυνίδια. Και στη σιά σας κάθησα, ακούγοντας σκοπούς... πού τ'άγερακι φεύγοντας άφίνει π'α στα φύλλα, και τρεμουλιάζουν απαλά, με γοργανάτρηχλα.

Καμιά φορά πουλιά, μικρά, περνούσαν άρραστοί, και τούς καρπούς βαθεία τοιμπούν, και άρμονίες πλέκουν.

Πόσες φορές τις παγερές σήνες με τη βροχούλα, είδα τα φύλλα τα πλατιά χρυσάφι στην αύγουλα, να σταδούνε λές δάκρυα, ψυχάλες σιγαλά, ένθ' από τα μαύρα κλώνια σας φαντάζαγε λυγνά!

Μά σαν περάση χειμωνιά κι' έλθη φρουκοδεντριά, και έακλωθή ανάσταση, μέσα στο περιβόλι, τότες, έσείς άρχόντισσες θ' άπε στην άμορφιά άνω χαροί θ'ά σας θαρούν οι άνθοι τοιγύρω όλοι.

Μαγ: Ζελίνα

Η ΑΓΡΙΟΒΙΟΚΕΤΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΙΣΣΑΚΙΑ

Μόλις έφυγε ο κακός χειμώνας κι' ήρθε ή γλυκειά κι' εύδια-σμένη άνοιξη, τ'ό χιόνι άρχισε σιγά-σιγά να λιώνη και στα δευ-τεράκια άρχισαν να φουρνούν τα πρώτα πράσινα φύλλα.

Οι άγριοι σκολίζονται με λο-γιών-λογιών λουλούδια και τα έρ-τομα ζυπνάνε από τον βαρύ χει-μωνιάτικο ύπνο και πετούν χα-ρούμενα εδ'ω κι' εκεί. Μαζί μ' όλα ξύπνησαν και τα μικρά μελισσά-κια κι' άρχισαν να βγαίνουν από την κυψέλη τους. Τίναξαν τα φτεράκια τους κι' άρχισαν να πετούν άπάνω στα λουλούδια για να ρουφήξουν μέλι.

Πρώτα πέταξαν στη μηλιά και την παρακάλεσαν να τάφηση να ρουφήξουν λίγο άπ' τ'ό μέλι της. Μά έπειδή τάνθια της ήταν κλει-στά και θάγγοσαν άνοϊξούν, τάστειλε στην κερασιά.

Πέταξαν λοιπόν στην κερασιά και της είπαν: «Καλή μας κερα-σιά, δέν έχεις τίποτα να δώσης και σ'εμάς τα παινασμένα μελισ-σάκια;» Αδύη άποκρίθηκε: «Έ-λάτε αύριο γιατί σήμερα είναι όλα μου τάνθια κλειστά». Έ-πειτα πέταξαν στη λεύκα. Έ-καίνη ήταν άνθισμένη, μά τάν-θια της δέν έχουν ούτε εσωδιά, ούτε γλυκά. Κι' έτσι τα μελισσάκια δέν ήσαν και κι' ήθελαν να γυ-ρίσουν στην κυψέλη τους.

Έκει πού έτοιμάζονταν, πό-φια από την πείνα να γυρίσουν, είδαν κάπου κει, σ' ένα φρά-κτι ένα λουλούδι. Ήταν μια άγριοβιολεττά και στεκόταν εκεί χωρίς καμιά ύπερηφάνεια. Κι' ο κίτπος όλος μουσοβολούσε άπ' τη γλυκειά εσωδιά της. Τά με-λισσάκια άμέσως πέταξαν σιμά της. Έκείνη άνοιξε τάνθια της, πού ήταν γεμάτα μέλι, και τ'ά δέχτηκε με καλωσύνη. Τά μελι-σάκια ρούφήξαν όσο μέλι ήθελαν κι' έπειτα πέταξαν χαρούμενα και χορτάτα στο σπιτάκι τους.

Φαληρική Αδρά

ΣΤΟΝ ΠΕΛΑΓΟ,

Καλώς μάς ήθεδες, Πελαργέ! γειά σου, πουλί, πού φέρνεις την άνοιξη και τη χαρά από μέρη μακρυσμένα! Έλα κατέβα, Πελαργέ, στη στέγη μας κατέβα, να ξαποστάσης στη μηλιά μας, φίλε άγαπημένε! Χτίος και τη φωνή σου! Σ'ε σένα, ο πελαργέ μου, τις θλίψες μου, τά βάσανα, τους πόνους τής καρδιάς μου λέγω. Όταν από τα δοντάι αυτό, είλες φύγει μακριά μας οι τσουχτεροί οι άγένηδες με μάητα φρουσούσαν και με τη πνοή του ξεραίναν τα λατρευτά λουλούδια. Σκοτεινιασμένα είνονταν τα φεγγοβόλα ούρανια. Συννεφιασμένα και βαρεία με θλίψη φορτωμένα τοιμάζονταν να ριζούνε από ψηλά τ'ό χιόνι. Και βηματούσε προς έμάς γοργά-γοργά ο χειμώνας. Άπ' τά ψηλά, γιγάντινα βουνα κατακυλιούσαν σκεπάζοντας τά πάντα πού άπαντούσαν στα δρομιά τους. Ψυχράθηκαν και πέθαναν τά πράσινα λειβάδια.

—Έ, Πελαργέ, ο κήπος μου είλε κρυφτή άπ' τ'ό χιόνι, κι' είλε κατή και οι ροδιές πού μέσα του άνδούσαν άπ' τη μεγάλη παγωνιά έχασαν τη ζωή τους.

Σεπειμένος Αόρδος

ΑΠ' ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Σήμερα τ'ό πρωί άνεβασμένη σ' ένα ψήλωμα είδα κάπου τ'ό χω-ριό. Είναι ένα από τα παιό χαρι-τωμένα χωριά πού'ω δει. Χτι-σμένο σε μια πλατεία χαράδρα άμφιθεατρική και σκεπασμένο με ψηλόκορμες λευκές και βαθύρω-ματισμένες καρυδιές, θυμίζει με-ρούς πίνιακες ξένου ζωγράφου. Τά βουνα γύρω γύρω είναι γεμάτα έ-λατα και τού στέλλουν τις μυρο-μένες και δυνατές άναπνοές τους. Ο ούρανος ήταν κατακόχραος

κι' όμως τίποτα δέ μου θυμίζει τόν ολόγαλο, τ'ό φωτεινό Άρ-τικό ούρανο. Οι γραμμές τών βου-νών είναι σκληρές κι' άπότομες και μ' όλη τη βαθεία άγάπη πού-χω για τήν Άρκαδία, τήν πατρί-δα μου, είναι στιγμές πού συλ-λογίζομαι με νοσταλγία τήν ά-παλόγραμη και φωτεινή Άρ-τινή!

Όταν έρχόμαστε με τ'ό αυτοκί-νητο, τ'ό χωριό φαινόταν τόσο ψηλά! Σχεδόν χαμένο μέσ' στα σύννεφα. Τώρα μου φαίνεται πε-ρίεργο πώς είμαι δώ πάνω. Ένα αίσθημα έγκαταλείψω μ' έχει πλημμελίζει μου φαίνεται πώς π'ισ' άπ' τις γαλανές όρσειρές έχω άφήσει όλες τις σκέψεις-όλα μου τά αίσθηματά και πώς είμαι καταμόνη κι' έτοιμη ν' άρχίσω τη ζωή μου άπ' τήν άρχή.

Κυδέρεια

ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΙΑ,

Μιά νυχτιά ολόσκοτεινή Του χειμώνα, γεμάτη Με μονοτέρμαρα σύννεφα, Τής ψυχής μου τ'ό μάτι Μεσ'σ'α ούρανια τ'ό διάπλατο, Τά μυστήρια γεμάτα, Θερισμένο, δλοδύνημο Προχωράει και, ο γάτα Τόν όνειραν τά δλόλαπρα Φαιερά τ'α καλάντις... Έ, πώς φρίσσουν δλότρεμα. Τής ψυχής μου τ'ά μάτια!

Σανθή Έλληνοπούλα

Ο ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ

Τόν εγγώριζα πολύ καλά, εκεί-νον τόν καλόγερο με τ'ό-μαύρο και άκάθαρο σκουράκι, πού είλε πάντοτε είς' στο κεφάλι. Όμιας δέν φορούσε ράσση. Τά μαλλιά του και τ'ά γενταία του ήταν κατά-μαχα' τ'ά βλέφαρά του και τ'ά φρύδια του, τ'ό ίδιο τ'ά μάτια του ήταν σαν έβενος.

Είλε πρόσωπο άγχο και μα-κρουλό, μύτη μάλλον μεγάλη. Έκρωτιόνταν πάντα κυρτός, σαν ένας σγρούμπος. Τά πόδια του δέν ήταν στεγνώμα καλό για τ'ό σώμα του. Κλωνίζονταν κάπου-κάπου και συχνά τόσο πού νόμιζα πως ο καλόγερος θ'ά έπεφτε.

Δούλευε κάποτε. Για ένα θέλημα έκαινε δύο ή τρεις δεκάρες, για ένα κουβάλημο, ή για καφέ. Έτσι έζούσε και έβγαζε τ'ό ψωμί του. Στην έγκλησία έψαλε κάθε Κυ-ριακή και αύτός έμοίραζε έπειτα από τήν λειτουργία τόν άγρο.

Δέν ξέρω πού είναι ή κατοικία του, μόνο κατάλαβα ότι είναι πολύ φτωχός. Τόν έβλεπα μ' ένα καλάδι σ'ό χέρι ή φορτωμένο σανό. Τότε έλεγα: «Νά και ο κα-λόγερος χωρίς τ'ά ράσση.» Έκανα αύτ'ήν τήν διαφοράν από έναν

άλλον άσφορμάλη, πού φορούσε τ'ό καλογερικό φόρεμα. Με γαι-ρετούσε τόν χαϊρετούσα και βα-θεία συλλογισμένος έακολουθούσα τόν παρικότ'ό μου, έλθοντας μά-ταια να λύσω τ'ό μυστικό είνοντο του άνθρώπου, πού ήταν καλόγε-ρος, νιός, και χωρίς ράσση.

Σπαυρ'της

ΤΡΕΙΣ ΨΕΥΤΕΣ

Τρεις άνθρωποι πήγαιναν μαζί σε μία πόλι. Στο δρόμο νύχτωσαν και άναγκάστηκαν ν'α μείνουν σ' ένα χωριό, όπου ένας φίλος τους τούς πήγε στο σπίτι του και τους περιόχησε καλά. Έβησε κι' ένα γουρνόπουλο κι' άφου έφαγαν τ'ό μισό και χόρτασαν, συμφώνη-σαν οι τρεις τους ν'α φάγν τ'ό άλλο μισό τήν άλλη μέρα. Και κείνος θ'ά τ'όρωγα πού τή νύχτα θ'ά-βλεπε τ'ό καλλίτερο όνειρο. Κι' έτσι κοιμήθηκαν.

Κατά τά μεσάνυχτα όμως ση-κόθηκε ο ένας έφαγε τ'ό γου-ρουνοπούλο και ξανακοιμήθηκε πάλι.

Τ'ό πρωί πού σηκώθηκαν δο-χίσιαν ν'α λένε τ'ά όνειρά τους. Ο πρώτος είλε ότι είδε μια σκάλα από τή γη θ; τόν ούρανο και άνέβηκε εκεί άπάνω. Ο άλλος είλε ότι είδε μια σκάλα πού κα-τέβαινε κάτω βαθεία στη γη και πήγε κει κάτω. Και ο τρίτος πού είλε φάει τ'ό γουρουνοπούλο τούς είλε ότι, έγω σ'είς είδα και τούς δύο τόν έναν πού άνέβηκε κει άπάνω και τόν άλλον κει κάτω, φοβήθηκα λοιπόν να μη βρω-μίσω ός'όπου να γυρίσει και τ'ό έρωγα.

Οι άλλοι δύο έμειναν με τ'ό στόμα άνοιχτό, Κανείς

Σκεψεί

ΣΚΕΨΕΙΣ

Όταν πρόκειται να άποφασίση κανένας ένα πράγμα, πρέπει πρώτα όχι μόνον ν'ό σκεφθή καλά, άλλα, άφίοντας κατά μέρος τις ώφέλειες, να συλλογισθή τι βλά-βες μπορεί να έπιφέρει αυτό τ'ό πράγμα.

Υπάρχουν μέσα για να για-τρευτ'ήνας κρελλός, άλλα τίποτα δέν μπορεί να γιαιτρέψη ένα πνεύμα άγτιλογίας.

Όλες οι άρετές γίνονται μπροστά σ'ό συμφέρον, όπως τ'ό ποτάμι στη θάλασσα.

Είδατε έναν άνθροπο να έπα-ν'ή έναν άλλο; Τίς περισσότερες φορές τ'ό κάνει για να τόν έπα-νέση, εκτίνος πού επανέθηκε.

Γάνενας άνθροπος πρέπει να θεωρητά καλύτερος από έ-ναν οισονόητο άλλον. Γιατί, ό-ταν θεωρητά κατώτερος, θ'ά προσπαθ'ή βεβαίως να τόν φθάση και έτσι θ'ά προοδέση.

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Σ'ό Σχολείο: —Τι χρησιμεύουν, Τάκη, τά μάτια; —Νά βλέπουμε. —Τ'ό στόμα; —Τ'ό τρώμε. —Και τ'ά μαλλιά; —Νά τ'ά κόβουμε. Έσάλη άπ' τ'ό Ναύταιο τής Λέσβου

Νίκος:—Άχ, καιμένα Τάκη, με τρώει τ'ό χέρι μου. Τάκης:—Θά πάω; λεπτά. Νίκος:—Έ, τότε δάνεισε μου δέκα δραχμές. Έσάλη άπ' τ'ό Σμυρν. Άστέρης

Μεταξύ φίλων. Κωστάκης:—Νίκο, πόσους άδελφούς έχεις; Νίκος:—Δύο. Κωστάκης:—Ποιόεργο! Έγω χτες ρώτησα τήν άδελφή σου και μου είπες πως έχεις τρεις. Έσάλη άπ' τ'ό Έλληρ. Στρατιώτου

ΑΠΟΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ,

Αθήνα, 2 Φεβρουαρίου 1921.

Στ'ερό τ'ν π'ο: Δέν άπαντώ είς' έρωτήσεις και άπορίας, πού εύκολα βρίσκει κανένας τήν άπάν-τησιν και τήν λύσιν σ'όν. Οδηγόν τού Συναδρότου, έμα τόν δια-βάση προσεκτικά. (Ίδε φυλ.1-3.)

ΟΥΤΕ ε'αυτ'ό τ'ό φύλλο δέν βλέπε-τε «Αθηνακή Έπιστολή». Η άσθένεια τού κ. Φαίδωνος δέν είλε περάσει άπό-μη ως τήν ήμέρα πού έπρεπε να γρα-φ'ή. Προς έπίματρον, τού ήλθε και ένα δυστύχημα, φοβερό δυστύχημα, ο θάνα-τος τής μονάρχισσας κόρης τού άδελφού του, τής Ευθαλίας Στερ. Ξενοπούλου. Είλε τήν ίδια ήλικία κι' είλε μεγαλώει μαζί με τ'ά χορταία του, ώστε να μη τήν ξεχωρίση ο κ. Φαίδων άπ' αύτά. Φαντασθήτε λοιπόν τί σπαραγμός ήταν γι' αύτόν, και για μάς όλας ο έξα-φνικός και άδικος θάνατος τού δυστυ-χημένου και πολυαγαπημένου χορταίου.

Ο σύλλογος «Κόσμος τής Διαπλά-σεως» και άλλοι, πολλοί με παρακα-λούν να παρατείνω τήν προθεσίαν τού Δημοφιλίσματος δι'ότι καδός μου γρά-φουν, δέν πρόφτασαν άκόμη να ενεργή-σουν διά τ'ά προσκλητικά. Εισακούουσα τήν άκατάλητον τών άγαπήτων μου φί-λων, παρατείνω τήν προθεσίαν τού Δημοφιλίσματος μέχρι τέλους Φεβρ-υαρίου.

Νά και ένα θυμά τής... άμελείας. Το Χαμόγελο τής Έδνυχίας, χωρίς κι' αύτά να τ'ά καταλαβήν, μάησε τ'όσον καιρό χωρίς γράμμα, «χωρίς λί-γα λόγια άγάπης», καθώς λέει. Με τ'ό σκεπτικό τής ζωής γράμμα και τί δέ μου λέει και γιατί δέν μου κάνει λόγο. Και για τήν Κανονίστα τού Ρεμ'η, και για τήν «Τιμή τού Άδελφού», τ'ό τελευταίο βιβλίον τού κ. Ξενοπούλου, πού τ'ό διαβάζω ή μεγάλη τής άβε-φ'η, και τή συνδρομή της από στέλινα, καίτην, άδελφής της μου, συστά και με γλυκά δ'αυτ'ό γλυκόλογα με έχαρδιώνει.— Στην άδελφούλα της στέλινα τούς πιο ένκαρδίας χαρισμούς μου.

Έλληρ. έπ'ήνε η φίλη σου εκείνη, πού εκανόλησε έναν μου έγγραφον; Όχι

μόνο, βλέπετε, δέ με ζάλιζες με τ'ά γρα-φόμενά σου γι' αύτή, παρα μάκρως να ενδιαφερόμ' κι' έγω και σε βεβαιώ-θε: τά καρδιά πού άν μου γράφης δι-εσώθη. —Θά διαβήσω σ'ή «Φοιτη-τική Σχοληρία» τ'ό «μπαρά» σου. «Καταγοητευμένος από τά νέα τού 1921, μου γράφει ο Άριστοτέλης Κ. Ταμπασιλής: «Δέ βλέπω τή στιγμή πού θ'ά μου έλθη τ'ό φυλλάδιό, τ'ό όποιον όχι διαβήσω, άλλα σπουδάσω, όπως δά καν.ον και όλα τ'ά Διαπλάστικα. Πώς μπορεί κανείς να μ'ην άγαπήση τ'ό περι-οδικό μας, πού είναι φύλλο όχι από χαρτί, άλλα από καρδιά μητέρας;» Πράγματι Άδελφέ, ο φίλος πού μαρτύρησε τ'ό ψευδώνυμό σου, είναι ά-θυρήστος και γι' αύτά μ'ην τού έπι-στεύσει τίς τίποτα. Όσα για ν'άλλο-έξη τ'ό ψευδώνυμό σου μου φαίνεται περιττό. Τά ψευδώνυμα αύτ'ή τήν τύχη έχουν: Είς τ'ό τέλος τ'ά μαθαίνουν όλοι. Ο Άσθής Γυμνασιούτσας μου γρά-φει, ότι όταν συμβατή τίποτα και άργη να λάση τ'ό φύλλο, στεναχωρείται τόσο πολύ ώστε... άρρωσταίνει! Για φαντα-σθήτε λοιπόν τί ευθύνη έχω και πόσο προσεκτική πρέπει να είμαι, ώστε ή άργοπορία τού φύλλου να μη προέρ-χεται ποτέ από μένα!..

Ματαμένη Άδύς, διεβήσα «τις χίλιες δόλθεριες ευχές από τ'ά βράη τής καρδιάς βγαλμένες επί τ'ή νομισματική έορτή τού μεγάλου και διακεκριμένου συνεργάτου μου Φαίδωνος». Έλάβα και τ'ά χρήματα για να σου στείλω τήν «Κοιμηθίαν τού Άριστοτέλου», άλλα με τήν άρρώστια τού κ. Φαίδωνος τ'ό βιβλίον-όταν δέν έτυπώθη άκόμη. Αυτή τ'ή έβδομάδα άρρωτικός.

Ξετισμένο Ατταλειώτικα, ή βί-βια σου μου ζέειζε τ'ό γράμμα πού τ'ή έστειλες. Πολύ ήμορφο. Με συνε-κίνησε πρακάντων με τ'ά λόγια τού άτέχαστου παππού σου. Όταν σού έπι-τρέπουν τά μαθήματα, γράφε τ'ας έντυ-πώσεις σου και εις έμέ απευθείας.

Άδριμ' της Άρετής, τώρα θάρ-ρουμε ν'ό δημοσιεύουμε ταποτελέσματα τών Διαγωνισμών. Χαίρω πολύ πού βρίσκει τ'ό φύλλο μου τόσο ύραίο. Τ'ό πρώτο σου ξεσπάσμα άε γίνη καλή άρχή!

Δέν θυμώμαι τώρα. Έρώτην. Πρέπει να έξερης όμως δέν άπαντώ πάντα εις ό,τι βλεπω, άν είναι ύνομα, εις ύνομα; άν είναι ψευδώνυμον, εις ψευδώνυμον. Φαίνεται λοιπόν ότι είναι κάποιο παλιό γράμμα σου είλες υπογράψης μόνο με τ'ό όνομά σου, γιατί άλλον συνδρομητή με τ'ό ίδιο ύνοματεπώνυμο δέν έχω.

Μά, αυτό τ'ό ψευδώνυμον σου εδία-λέξα και σ' ευχαριστώ πολύ για όσα γράφεις. Ευχαριστώ επίσης τόν καλό σου πατέρα, πού δέν πάει να χρηστ'ή και σε τ'ό πιο ήθικό, διδακτικό και τερπνό βιβλίον είναι ή «Διαπλάσις». Όσο για τις φί-λες σου πού προτιμούν τά γαλλικά, καλά κάνει πού δέ τις ακούω.

Γενήριος Ε', για τ'ά κομμάτια σου δέν μπορώ να σου άπαντήσω αύτ'ή τήν στιγμήν. Πρέπει να περιμένω να τ'α ευωσή ο κ'ήπος (άν έχω άντηρήθ'), να δημοσιεύσ'ών και τότε θ'ά δ'ης τ'ή γνώμη μου στη Σ.Σ.Σ. Προκαταβο-λικώς μόνο σε συμβουλεύω να μη γρά-φης πολλά. Λίγα και καλά.

Ο Μικρός Τρόσιμ' μου γράφει: «Προχτές ήλθε ο έδ'άδελφός μου από τ'ό Μέτωπο, παλιός πού συνδρομητής με τ'ό ψευδώνυμο Ίππότης τού Πηλίου,

τώρα δέ λογάδι, «Δια άκουσε πώς κείνον. Διάπλασις: μπράβο! μου λέει» είναι τ'ό καλλίτερο περιόδικό... Κι' άρχ' σε να μου πλέξη δλόκληρο. έχω μιο για σένα. Τώρα δέ κάθε φορά πού θάρθη από σπ'ί, ή πρώτη έρώτηση πού θ'ά μου κάνει είναι άν τ'ήν Διαπλάσις και κάθεται και σε διαβάσει με τ'όση ευχρί-στηση, μ' έση κι' έγω. Κι' ένθ' ο' όλα τα ζητήματα, πού άπορούν εσένα, συμ-φώνησε, σ' ένα μόνο διαφωνώμε: Έ-κείνος λέει πως εκτίνοι τότε σ' άγαπού-σαν περισσότερο π'ε' όσο τώρα σ' ά-γαπούμε έμάς. Πράγμα πού έγω δέν παραδέχομαι, γιατί έμάς τώρα σ' άγα-πούμε πολύ περισσότερο. Δέν είν' έτσι;»

Α δ'ο γι' αύτ'ό, έξ έξερσε καλλιτέρα. Άραιότατο, όπως πάντα, και τ'ό γράμ-μα τού Καπνού. Τ'ό εικονογραφημέ-νο μέρος, χαριτωμένο, είναι ένα κριό-τσι πού κάνει κούνια τ'ό περιβόλι. Έ-πάτα μου γράφει τις έντυπώσεις του από ένα αυτόγραφο γράμμα τού κ. Φαίδωνος, πού έλαβε «ο άνοιχτο-λαλο χαρτί». «Ε, φυτικά ένα γράμμα τού κ. Φαίδωνος δέν τ'ά λαμβάνει ο τυ-χών κι' έπρεπε να έχη ο Καπνός αυτό τ'ό έκκατα ζωγραφικό ταλέντο, πού θ'ά τού προξένηση βέβαια και πολύ μεγα-λύτερες τιμές...»

Από τ'ό τ'ό 21, βέβαια κάποια παρετήγησε θ'ά έγενε, για να μη σου άπαντήσω σε έξη γράμματα. Είναι ά-δύνατο, όπως λέει κι' έσύ, να κάνω τήν κορυφή στους άγαπημένους μου φίλους. Άν δέν άπαντήσω σε σ'ας, παιδιά μου, τότε σε ποιόν ν'άπαντήσω; Τά ψηφο-δέματα τ'ά έλαβε.

Γέρω-Θαλασσινέ, σε συλλυπόμαι για τ'ό θάνατο τού έαδ'ελφού σου. Η ιδέα σου για ένα Όμιλο Έκδρομών σ'α περιγύρω τών Άθηνών είναι πολύ καλή και τ'ή σπουδαία στους φίλους μου. Μόνο πού οι άσχολίες μου δέν μου έ-πιτρέπουν να ύβρωσω έγω ένα τέτοιο όμιλο και να τόν διευθίνω.

Αντά τ'ά ύραία μου γράφης ή Ά-τροντατζή: «Δέ θυμήθηκα πάλι ύστερ' από πολύ καιρό. Μά όχι! Δέν σε ξε-χασα, ούτε θ'ά σε ξεχάσω ποτέ. Μάλι-στα ή πιο ευτυχισμένη μου στιγμή είναι άμα θ'ά πιστώ να σου γράψω. Και τώ-ρα πού άργησα να σου στείλω τ'ή συν-δρομή μου, ή νομίζης ότι δέν θ'ά γρα-φ'ότε πιά. Άποναισες δέ θ'ά ξεγραφώ-σώ ποτέ. Όταν ξεγραφώ άπ' τ'ή Διά-πλάσις, δέν μ' αείζει να ζ'ω κ'ήλα στον κόσμο. Έγω πού ήθελα να στείλω πρώτη τ'ή συνδρομή, μου έμεινε τελευ-ταία. Γιατί δέν πιστώ να ύπάρχη κι' άλ-λη πού δέν έστειλε τ'ή συνδρομή της ά-κόμη». Έ, είναι κι' άλλες, άλλα κι' αυ-τές, έλπίζω, θ'ά μου τ'ή στείλουν γρή-γορα και θ'ά μου γράψουν ότι για λό-γους ανεπαρκούς: άπο τ'ή θέλησή τους άργησαν να τ'ή στείλουν.

Τι έπαθε ή καιμένη μου ή Ελι-ποπόρα! Τις έορτές άρρησε τ'ή Μιτω-λήνη, όπου κείνα: οικότροφο; και πήγε στη Σμύρνη; να περάση αυτές τις ήμέρες κοντά στους γενείς της, «Μέλις όμως πήγα.—μου γράφει.— άρρώστια». Έτσι τ'ό θέλω της ή τύχη, να πε-ράσω δέκα ή δλόκληρες μέρες σ'ό κρεβ-βάτι. Και ποιός άραγε μ' έκανε να ζ-νώ πώς είμαι άρρωστη; Ποιός με συντρόφευε; Έσύ, έσύ, άτέχαστη κι' άγαπημένη μου Διάπλασις, έσύ, καλή μου μαμά! Τώρα σ' άγαπώ πιο πολύ από πριν και σου τ'ό άποδείξω μόνάχα μ' αύτά τ'ά λίγα λόγια, πού βγαίνουν

βαθεία μέσ' από τήν καρδιά μου. Άδύας Έπιστολάς μ'ό έπειτα-αυτήν τ'ή έβδομάδα και οι έξής: «Αν θυρόσομος Ηχώ, Μαγεμένη Ραψο-ματιά, Ρεμβάζουσα τού Ναυαρίνου, Γλυκό Παράδωτο, Ματ'ό, Αν. Ζευ: γώλης, Γαλλικός Ουράνος, Ίεσσα τού Πόνου, Θούλος, Πρασέθος, Ρ'ό-δον τής Χίου (πού εικονογραφεί τόσο ύραία τ'ό ψευδώνυμό του) και Ανό-βας. Έξέτελεσα τ'ας παραγγέλιες των και τούς ευχαριστώ όλους για τ'ά καλά τους λόγια, ξεσπάσματα κτλ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ. Αύτ'ήν τ'ήν έβδομάδα έλαβα τ'ά έξής: «Ο ύπυλος χορτάτης.—Τ'ό κάστρο τής Ναυαρίνου.—Τ'ό Η-ρώδο.—«Άρρωστιές.—Τ'ό χαί-δεμένο πουλάκι.—«Μην' ή γρηχ' μου...» «Έβρεξε». κτλ.—Τ'ό δα-σάκι μου.—«Οι άμυγδαλιές.—«Χορτίετλο.—«Η φίλια.—«Πεν-νιές.—«Ρόδο εσφάλλιαμα.—«Στις τρεις εκκλησιές.—«Ίδε ο άνθρακός.—«Θυέλλα.—«Ρόδα κοροπά.—«Κλοπή, ψυδός, ποιη-ρία.—«Η ζωή.—Τ'ό παλιό σπι-τί.—«Στοδ' κωνητιού τ'ό φως.—«Γαρδένι.—«Τά τρία μικρά γα-τάκια.—«Αγολάες και βοηδύες τους γονείς σας.—«Ωραία άπάντη-σις.—«Σένας σκέψεις.—«Σεβ-γρις.—«Σπύρις.—«Ένθ' όρο-ότου εύννομοσύνη.—«Καθός βλέπω τ'ό πείσιμο τών μαγαζιών φύλλων.—Στοχασμοί.—«Στόν πρώτο μου χορτάκι.—«Σονάτα τού Μπετόβεν.—«Ένας στραγαλατζής.—«Ο κα-λόγερος.—«Άνοιξίς.—«Ο μικρός λαίμαργος.—«Βασιλες ούρανης.—«Πετροπόλεμος.—«Αρλούματα.—«Τ'ό όθλο.—«Παιδικά Πνεύματα.

Κριμική τ'ή προηγουμένη Σελίος: «Ήπιασία. Έν πρώτοις ένα τυπογραφικό λάθος: όχι «άλα-φροσθήδνας» άλλα «άλαφροπέτων-σάνουθι ή γνήη τ'ή θεία παρου-σία τής Έδνυχίας...» Τ'ό ποίημα είναι πολύ καλό. Γι' αύτ'ό είνονό-στιες άρκατά ο Άνανίας ως να ται-ροίση μερικώς όμοιοκαταλήξεις, πού δέν τις είχε καλή ή Λήθη, και νάνικακαστήση δλόκληρη σχεδόν τ'ήν τελευταία στροφή. Για περιέργεια έδω πώς ήται:

Και σ' έπειρο πλανείται σε άφραστο, τ'ό σώμα ή ψυχή άφίοντας και τής ευτυχίας χρυσόδομητο νοιώθει παλάι: φτερουγίζοντας σ'ών άνέτρων τους άμάρτανους κήπους.

Τ'ό άφθαστο, βλέπετε, δέν διοι-οναταηκεί καθόλου με τ'ό χρυσο-κόμητο, ούτε τ'ό άφίοντας με τ'ό φτερουγίζοντας. Άφίω δά δι-εχονίζονται και με όμοιοκαταλήξια εις όια, για να δαδον μετ'αύ τους σ' στροφές: όπτιωσα, φωνισία, παρον-σία. Έτσι ο Άνανίας αναγκάστηκε ν'άλλεξη δλη τ'ή στροφή. Η ιδέα ό-μως είναι πάντα τής Λήθης.—«Ο Μόρτης. Πολύ καλή ζωγρα-φία έκ τού φουμιού. Και γι' αύ-τή βέβαια δέ θ'ά πούν πως δέν ε-ίναι από τ'ήν Άγνυπία.—«Παροψ-ομός γέλιον. Μία παράθεση, αληθ-νή όμως, ψυχολογική περιποίηση. Κι' ή προεγραφή της άρκατά καλή.—«Τά Κόλωνα. Έχουν και άφίετα και χαρή μπορούσε όμως ν'ά ήταν πιο

